

هو العلیم

امام حسین علیه السلام: اَعْلَمُوا أَنَّ حَوَائِجَ النَّاسِ إِلَيْكُمْ مِنْ نِعْمِ اللَّهِ عَلَيْكُمْ فَلَا تَمَلُّوا النِّعْمَ فَتَتَحَوَّلَ إِلَى غَيْرِكُمْ

مراجعه مردم به سوی انسان برای حل مشکلی از نعمت های الهی است و انسان برای این نعمت الهی باید شکرگزار خداوند باشد.

خدمت استادان عزیز و همکاران گرانقدر:

با سلام و احترام

بی شک حضور سه ساله اینجانب در سمت مدیریت پردیس علوم یکی از افتخارات به یادماندنی از خدمات اینجانب در دانشگاه تهران خواهد بود. اینجانب و معاونین دانشمند، دلسوز و خدوم در کنار کارکنان جدی و دلسوز پردیس در این دوره تمام اهتمام خود را برای خدمت شایسته به دانشجویان، کارکنان و اعضای محترم هیات علمی پردیس علوم و دانشگاه تهران به کار بستیم. هدف اول خدمت در این دوره، اول رضای حق تعالی و سپس خدمت رسانی شایسته به دانشجویان و همکاران عزیز و تلاش برای ارتقای کمی و کیفی پردیس علوم و دانشگاه تهران بوده است.

طبق گفته صاحب نظران عرصه اقتصاد، توسعه مثلی است با سه ضلع رفاه، رضایت و معنی. در مین راستا، آخرین و غایت حلقه های زنجیره دانائی "معنی" است. بدیهی است با تمرکز بر جنبه های مادی و توجه بیش از اندازه بر تولید دانش بدون تکمیل آخرین حلقه، این زنجیره هرگز کامل نشده و ما شاهد اثرگذاری دستاوردهای ناب علمی و تلاش های علمی بی وقفه استادان و دانشجویان در جامعه نخواهیم بود.

لذا حقیر اعتقاد راسخ داشته و دارم که اثرگذارترین راهبرد های توسعه پایدار کشور، اعتماد سازی، ایجاد رضایت درونی و تمرکز بر پتانسیل های داخل کشور و ایجاد اعتماد به نفس در دانشجویان به عنوان آینده سازان کشور می باشد و معنی گرایی و تحولات معنوی در افراد نقش انکار ناپذیری در این مسیر خواهد داشت.

مطلب دیگر اینکه فقدان فلسفه ورزی مهمترین چالش کشور ماست. فلسفه ورزی شاید یکی از مهمترین راه حل های نجات دانشگاه و کشور باشد. می دانیم که علوم تجربی، تاریخ، عرفان و مذهب رقبای فلسفه در شناخت پدیده ها و حقیقت هستند. ولی در فلسفه ورزی عقل، استدلال و مستندات مهمترین ابزار بوده و با جاری شدن فلسفه ورزی در زندگی از آفت هایی چون عدم استقلال، جناح گرایی، پیش داوری، تعصب و عدم مدارا رهایی یافته و شاهد تحولات مثبت چشمگیر در همه جنبه های زندگی و کار خواهیم بود. امید است به یاری خداوند و با تغییرات لازم در چیدمان اهداف شاهد اثرگذاری شایسته سیستم آموزش عالی در پیشرفت کشور و توسعه پایدار باشیم.

در پایان ضمن تشکر از زحمات، همکاری ها و تلاش های کلیه عزیزان و همکاران و روسای محترم دانشکده ها و واحدهای پردیس علوم و نیز روسای محترم پردیس ها، دانشکده ها و واحد های دانشگاه، بابت هرگونه قصور در خدمت رسانی و انجام شایسته وظایف عذرخواهی نموده و حلالیت می طلبیم.

به قول سعدی شاعر پرآوازه فارسی زبان و مسلمان "من اگر هزار طاعت (خدمت) بکنم گناهکارم".

در خاتمه انتصاب شایسته جناب آقای دکتر حمید رضا مشفق را به عنوان رئیس جدید پردیس علوم به ایشان صمیمانه تبریک عرض نموده و توفیقات ایشان را در خدمت به پردیس علوم و دانشگاه تهران از خداوند متعال خواستارم.

از خداوند مهربان سلامتی و توفیقات روزافزون همه عزیزان را مسئلت می نمایم.

با تجدید احترام، وحید نیکنام

انتقال سارس کوی-۲ (SARS-CoV-2): پیشنهاداتی برای پیشگیری از آلودگی

دکتر علی فراز مند استاد بازنشسته دانشکده زیست شناسی پردیس علوم

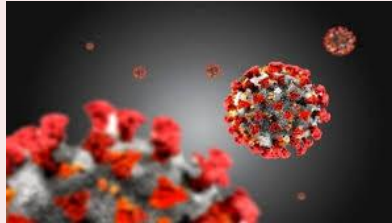
انتقال توسط آلاپخشها (fomites):

ترشحات تنفسی پرتاب و گسیل شده توسط مبتلایان، با تولید آلاپخشها می‌توانند سطوح و اشیاء را آلوده سازند. بسته به شرایط محیط (شامل دما و رطوبت)، ویروس زنده یا ماده ژنتیکی (RNA) آن ساعت‌ها و روزها در این سطوح، بویژه بر روی تجهیزات پزشکی به کار رفته بیماران کووید-۱۹، باقی بمانند. بنابراین تماس با این سطوح و لمس ناخودآگاه دهان و بینی و چشم می‌تواند به انتقال ویروس کمک کند. علی‌رغم شواهد استوار مبنی بر آلودگی سطوح، هیچ گزارشی ویژه‌ای وجود ندارد که انتقال از راه آلاپخشها را مستقیماً اثبات کند. چون مردمی که به طور بالقوه امکان تماس با آلاپخشها را دارند معمولاً با خود مبتلایان نیز در مواجهه بوده‌اند و در نتیجه تمیز بین منبع آلودگی، یعنی اینکه قطره‌های تنفسی و یا آلاپخشها عامل آلودگی بوده‌اند، مشکل است.

راه‌های دیگر انتقال:

ماده ژنتیکی (RNA) سارس-کوی-۲ در سایر نمونه‌های زیستی، شامل ادرار و مدفوع برخی از بیماران دیده‌اند. در یک مورد حتی ویروس زنده در ادرار یک بیمار گزارش شده است. در سه مطالعه وجود ویروس کووی-۲ در کشت مدفوع مبتلایان کووید-۱۹ یافت شده است. اما تاکنون هیچ مقاله پژوهشی منتشر شده‌ای در خصوص انتقال ویروس از راه مدفوع یا ادرار وجود ندارد. مطالعات دیگر RNA ویروس را در پلاسما و سرم گزارش کرده‌اند و بعلاوه ویروس می‌تواند در سلول‌های خون تکثیر یابد. اما از انتقال خون‌برد تا به حال مطمئن نیستیم؛ وجود عیارهای پائین ویروس در پلاسما و خون نشان‌دهنده خطر پائین انتقال ویروس از این راه است. همچنین تا امروز انتقال درون زهدانی از طریق مادر به جنین نیز ثابت نشده است هرچند این قضاوت برپایه مطالعات محدود است. علی‌رغم یک گزارش از وجود ویروس در تعدادی از موارد شیر مادران، هیچ ویروس زنده‌ای از نمونه‌های مورد مطالعه به دست نیامده است.

شواهد نشان می‌دهد که منشأ این ویروس کرونای جدید از خفاش است و نقش واسطه احتمالی یا حیوان دیگر در انتقال اولیه ویروس نیز همچنان نامعلوم است. برخی شواهد انتقال ویروس کووی-۲ از انسان به پستانداران دیگر، شامل سگ و گربه، را نشان می‌دهد ولی خطر انتقال معکوس از این حیوانات به انسان هنوز روشن نیست.

اما پخش افشانک‌های دارای تعداد کافی ویروس برای آلودگی ممکن است افراد حساس را آلوده سازد. نتایج تحقیقات در این زمینه در رابطه با میزان تولید و اندازه افشانک‌های آلوده‌کننده در افراد سالم، بیمار، و تفاوت در میزان انتشار قطره‌ها توسط افراد گوناگون منتشر شده است و یا در دست انجام است. آنچه بدیهی به نظر می‌رسد گوناگونی بین افراد از نظر میزان گسیل ذرات ویروس طی صحبت است که با افزایش صدای صوت گسترش بیشتر می‌شود. اما تاکنون این نوع انتقال به طور محکم اثبات نشده است و با مطالعات آزمایشگاهی که به کمک فواره‌های پر قدرت، افشانک‌ها را از نمونه‌های آلوده تولید می‌کنند فعالانه در دست بررسی است. در یک مطالعه وجود ویروس‌های RNA دار با توانایی تکثیر را در افشانک‌ها، تا سه ساعت و در مطالعه دیگر تا ۱۶ ساعت نشان داده‌اند. تولید افشانک‌ها در این مطالعات تجربی بازتابی از شرایط سرفه‌های عادی انسان نیست. بعلاوه در هیچ مطالعه‌ای، ویروس زنده در نمونه‌های هوا یافت نشده است. توجه به این نکته هم بسیار اهمیت دارد که بدانیم صرف نتیجه مثبت PCR در نمونه‌های مطالعه شده سارس-کوی-۲ به معنی حضور ویروس زنده دارای قابلیت عفونی نیست.

شواهد جاری نشان می‌دهد که ویروس عامل کووید-۱۹ اغلب از یک فرد به فرد دیگر انتقال می‌یابد. دانستن اینکه چگونه و چه زمانی و در چه مواردی ویروس گسترش می‌یابد در توسعه بهداشت عمومی و پیشگیری آلودگی و اقدامات مربوط به شکستن زنجیره انتقال ویروس امری حیاتی است.

راه‌های انتقال:

راه‌های احتمالی انتقال ویروس، شامل تماس مستقیم، قطره‌های تنفسی (respiratory droplet)، هوا و سطوح آلوده، خون، مدفوع، مادر به فرزند و حیوان به انسان است. آلودگی با ویروس بخصوص با بیماری تنفسی از وضعیت ملایم تا بسیار شدید و مرگ متغیر است و برخی افراد علی‌رغم آلودگی هرگز علائم بیماری را نشان نمی‌دهند.

انتقال از راه تماس و قطره‌های (droplets) تنفسی انتقال سارس-کوی-۲ می‌تواند از راه تماس مستقیم یا نزدیک با افراد آلوده توسط ترشحات آلوده آنها مثل بزاق، ترشحات تنفسی یا قطره‌های تنفسی که با سرفه، عطسه، حرف زدن یا آواز خواندن پخش و پرتاب می‌کند رخ دهد. قطره‌های تنفسی ابعادی کمتر از ۱۰-۵ میکرومتر دارند، در حالی که قطره‌های کمتر از ۵ میکرومتر را آفشانک (aerosol) می‌نامند. انتقال قطره‌ها در فواصل کمتر از یک متر با فرد آلوده با نشانگان تنفسی (مثل سرفه و عطسه) یا طی صحبت و آواز خواندن روی می‌دهد. در چنین مواردی قطره‌های تنفسی دارای ویروس با رسیدن به دهان، بینی و یا چشمان فرد حساس می‌توانند وی را آلوده سازند. انتقال غیرمستقیم حاصل تماس میزبان حساس با اشیاء یا سطوح آلوده است.

انتقال هواپُرد (airborne):

این نوع انتقال به عنوان گسترش عامل عفونی توسط افشانک‌های پخش شده در هوا که توانایی آلودگی خود را در فضا و زمان حفظ می‌کنند تعریف می‌شود. در حالی که امکان گسترش هواپُرد در عملیات پزشکی (مانند برونکوسکپی برای معاینه شش‌ها، هوادهی دستی، لوله‌گذاری در نای و ...) که افشانک‌ها را تولید می‌کند کاملاً میسر است.

انتقال سارس کووی-۲ (SARS-CoV-2): پیشنهاداتی برای

پیشگیری از آلودگی

ترجمه دکتر علی فراز مند عضو بازنشسته دانشکده زیست شناسی

پردیس علوم

مبتلایان کووید-۱۹ چه زمانی دیگران را آلوده می‌سازند؟

دانشتن زمان انتقال ویروس از مبتلایان، به همان اندازه اطلاع از راه گسترش ویروس اهمیت دارد. به طور خلاصه شواهد نشان می‌دهد RNA ویروس را ۳-۱ روز پیش از شروع نشانگان بیماری در افراد مبتلا می‌توان تشخیص داد و طبق آزمایشات PCR بالاترین بار ویروس تقریباً حول و حوش روز بروز علائم است و بتدریج رو به کاهش می‌گذارد. دوره مثبت بودن آزمون PCR برای افراد بدون نشانگان عموماً ۲-۱ هفته، در بیماران خفیف تا متوسط تا ۳ هفته، و در بیماران با ابتلای شدید کووید-۱۹ می‌تواند طولانی‌تر باشد. بعلاوه تشخیص RNA ویروسی ضرورتاً به معنی مبتلا و ناقل بودن فرد نیست. این نکته ظریف و مهمی است که آزمایشگاه‌های تشخیص بیماری و پزشکان باید اهمیت آن را درک کنند و در گزارش نتایج آزمایش‌ها به بیماران درست و عالمانه قضاوت کنند، در حالی که اغلب می‌دانیم مثل سایر موارد تشخیص پزشکی خطاهای زیادی در تفسیر نتایج آزمایشات پیش می‌آید که گاهی هرگز شکافته نمی‌شوند. ویروس زنده نیز در افراد بدون نشانه و مبتلایان ملایم تا متوسط تا ۷-۸ روز پس از شروع نشانگان بیماری و مدتی طولانی‌تر در بیماران بسیار ناخوش جدا شده است. جزئیات مربوط به رهایی ویروس زنده را در یکی از مدارک راهنمای سازمان جهانی بهداشت می‌توانید بخوانید. برای تعیین دوره رهایی ویروس زنده در میان مبتلایان، تحقیقات زیادی باید انجام شود.

افراد مبتلا به کووی-۲ دیگران را عمدتاً از راه قطرک‌های تنفسی و تماس نزدیک مبتلا می‌کنند. به نظر می‌رسد سارس-کووی-۲ عمدتاً توسط قطرک‌ها و تماس نزدیک با مبتلایان دارای نشانگان گسترش می‌یابد. در مطالعه بیش از ۷۵ هزار مورد کووید-۱۹ در چین ۸۵-۷۸٪ خوشه‌ها در دوره‌های خانگی رخ داده است و نشان می‌دهد که انتقال طی تماس‌های نزدیک و طولانی رخ می‌دهد. در یک مطالعه در کره جنوبی ۹ مورد از ۱۳ مورد ابتلای ثانویه، از تماس‌های خانگی شروع شده است (۷۰٪). بیرون از دایره تماس‌های خانگی، ابتلای ثانویه از تجمع در فضاهای سرپسته و تماس با افراد آلوده طی بیش از یک ساعت، در مراکز خرید و عبادت، محل کار و سالن‌های ورزش و شراکت در غذا و خوراک خطر آلودگی را بالا می‌برد. در سایر کشورها نیز نتایج مطالعات مشابه است.

افراد بدون نشانگان مبتلا به کووی-۲ نیز می‌توانند دیگران را آلوده سازند:

گزارش‌های اولیه ابتلا در چین انتقال توسط مبتلایان بدون نشانه را تایید می‌کند. برای فهم درست نقش انتقال از مبتلایان بدون نشانگان بیماری دانشتن تمایز بین انتقال مبتلایان بدون نشانه (asymptomatic) که هرگز علائم را نشان نمی‌دهند و انتقال از افراد مبتلایی که هنوز علائم بیماری را نشان ندادند (pre-symptomatic) حائز اهمیت است.

تمیز بین این دو وضعیت در توسعه استراتژی‌های سلامت عمومی در کنترل بیماری اهمیت دارد. وسعت تعداد موارد واقعاً بدون نشانه در میان مردم ناشناخته است. نسبت مردمی که آلودگی آنها بی‌نشانه است احتمالاً بسته به سن تغییر می‌کند؛ چرا که رواج بیماری‌های زمین‌های در گروه‌های سنی مسن (و بنابراین افزایش خطر بیماری شدید به موازات افزایش سن) بیشتر است و نیز مطالعاتی که نشان می‌دهد کودکان احتمال کمتری در بروز علائم بالینی نسبت به بزرگسالان دارند. برپایه مطالعات اولیه در چین و امریکا، در غیاب نشانگان بیماری به هنگام آزمایش، موارد بسیار زیادی بدون نشانه تشخیص داده شدند، ولی ۱۰۰-۷۵٪ این افراد بعداً علائم بیماری را نشان دادند. مطالعات جامع اخیر نشان می‌دهد که افراد واقعاً بدون نشانگان بیماری بین ۶ تا ۴۱ درصد و تخمین ادغام شده (pooled estimate) ۱۶٪ درصد (۲۰-۱۲٪) است. اما تمام این مطالعات محدودیت‌هایی داشته‌اند: مثلاً اینکه در برخی مطالعات توضیح روشنی از اینکه افراد بدون نشانه به هنگام آزمایش را برای دریافت اینکه آیا واقعاً بعداً بیماری را نشان ندادند پیگیری کرده‌اند؟ و یا اینکه بدون نشانه بودن را در تعریف، به جای نداشتن هیچیک از نشانگان بیماری، مثلاً به نداشتن تب یا علائم تنفسی محدود کرده‌اند.

پرسش‌های باقیمانده در مورد انتقال:

پرسش‌های بی‌پاسخ زیادی در مورد انتقال سارس-کووی-۲ وجود دارد که نیازمند پژوهش‌های پیگیرانه است. شواهد جاری انتقال بین افراد از راه قطرک‌های تنفسی و راه‌های تماس را تایید می‌کند و تولید افشانک‌ها در اتاق‌های بیماران بستری که از وسایل مراقبت و یا درمان آنها پخش می‌شوند راه دیگر انتقال است. انتقال از افراد بدون نشانه یا پیش از بروز علائم کووید-۱۹ با تماس نزدیک راه‌های دیگر انتقال است. انتقال از مبتلایان بدون نشانه هم نگرانی دیگری است ولی وسعت این انتقال چندان معلوم نیست. انتقال هواپرد نیز جز در مورد فضاهای بیمارستانی درگیر بیماران کووید-۱۹ که از وسایل مراقبت و درمان در آنها استفاده می‌شود در جاهای دیگر، بویژه محل‌های سرپرسته و تجمعات نزدیکتر افراد در محل‌های بدون تهویه مناسب، نیازمند تحقیقات بیشتر است.

اقدامات پیشگیرانه از انتقال:

دانشتن اینکه چطور، کی و در کدام محیط و موقعیتی، مبتلایان ویروس را انتقال می‌دهند برای اقدامات کنترل و شکستن زنجیر انتقال اهمیت دارد. از شواهد پیداست که محدود کردن تماس نزدیک بین افراد آلوده و سایرین اقدام اصلی در شکستن زنجیره انتقال ویروس عامل کووید-۱۹ است. شناسایی افراد مظنون در سریعترین زمان ممکن، آزمایش و جداسازی آنها بهترین راه پیشگیری از انتقال است. شناسایی تمام تماس‌های نزدیک افراد آلوده نیز بسیار حیاتی است تا با قرنطینه آنان از گسترش بیماری جلوگیری کرد. با قرنطینه کردن افراد با تماس نزدیک امکان جداسازی ابتلاهای ثانویه پیش از بروز علائم بیماری فرصت گسترش بیشتر ویروس گرفته می‌شود. میانگین زمان نهفتگی کووید-۱۹، زمان بین رویارویی با ویروس و وهله شروع نشانگان ۶-۵ روز است و می‌تواند به ۱۴ روز هم برسد. پس زمان قرنطینه موثر ۱۴ روز از آخرین مواجهه با یک مورد تایید شده است. اگر امکان قرنطینه در یک فضای جداگانه وجود نداشت فرد در تماس با یک مبتلا باید قرنطینه ۱۴ روزه خانگی را بپذیرد که طی آن باید با حمایت فرد از گسترش ویروس جلوگیری کرد.

حمایت استاد پیشکسوت پردیس علوم از تجهیز آزمایشگاه فیزیولوژی جانوری و کلاس درس دانشکده زیست شناسی

استاد پیشکسوت دانشکده زیست شناسی دانشگاه تهران، حمایت از اعطای بورس تحصیلی به دانشجویان و تجهیز دانشکده زیست شناسی دانشگاه تهران را تقبل کرد.

دکتر حوری سپهری، از استادان پیشکسوت و بازنشسته دانشکده زیست شناسی دانشگاه تهران، در اقدامی خیرخواهانه و در راستای حمایت از دانشجویان دانشکده زیست شناسی پردیس علوم دانشگاه تهران مبلغی بالغ بر ۱۱۰ میلیون تومان را بابت حمایت از دانشجویان

، تجهیز آزمایشگاه فیزیولوژی جانوری و نیز تجهیز یکی از کلاس‌های آموزشی دانشکده زیست شناسی به بنیاد حامیان دانشگاه اهدا نمود.

دکتر حوری سپهری، تحصیلات کارشناسی ارشد را در دانشگاه تهران به پایان رساند و سپس در سال ۱۳۵۶ مدرک دکترای رشته زیست شناسی را از دانشگاه سوربن اخذ کرد. همچنین، دکتر سپهری در کنار تدریس و تحقیق، سوابق مدیریت گروه زیست شناسی را به مدت ۴ سال و مدیریت بخش علوم جانوری را تا زمان بازنشستگی در کارنامه خود دارند.

از فعالیت‌های مهم دکتر سپهری در زمان مدیریتشان، ایجاد دوره دکتری فیزیولوژی جانوری در سال ۱۳۷۸ را می‌توان نام برد. از آثار علمی خانم دکتر سپهری، می‌توان به چاپ بیش از ۱۲۰ مقاله علمی - پژوهشی و تألیف و ترجمه ۶ جلد کتاب اشاره کرد.

حمایت چهره ماندگار دانشگاه تهران از تجهیز آزمایشگاه فیزیولوژی گیاهی دانشکده زیست شناسی

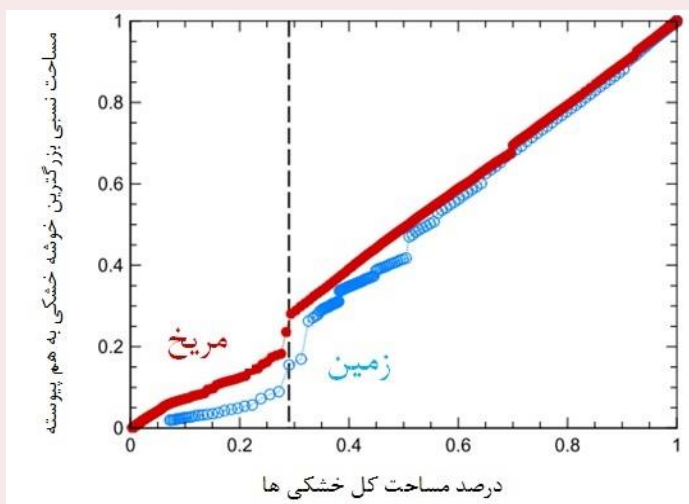
چهره ماندگار رشته زیست شناسی دانشگاه تهران، حمایت از تجهیز آزمایشگاه فیزیولوژی گیاهی دانشکده زیست شناسی دانشگاه تهران را تقبل نمودند.

به گزارش روابط عمومی دانشگاه تهران به نقل از بنیاد حامیان، دکتر حسن ابراهیم زاده معبود، از استادان با سابقه و چهره ماندگار رشته زیست شناسی دانشگاه تهران، در اقدامی خیرخواهانه و در راستای حمایت از دانشجویان برای تولید و ارتقای علم و دانش، تجهیز آزمایشگاه فیزیولوژی گیاهی دانشکده زیست شناسی پردیس علوم دانشگاه تهران را با کمکی بالغ بر ۵۰۰ میلیون ریال تقبل نمودند.

دکتر حسن ابراهیم زاده معبود، در سال ۱۳۱۴ در گیلان (لنگرود) متولد شد. تحصیلات کارشناسی را در دانشگاه تهران به پایان رساند و سپس در سال‌های ۱۳۴۵ و ۱۳۴۸ مدرک کارشناسی ارشد و دکترای دولتی رشته زیست شناسی را از دانشگاه پاریس اخذ کرد. همچنین، دکتر ابراهیم زاده معبود در کنار تدریس و تحقیق، سوابق دو دوره ریاست دانشکده علوم دانشگاه تهران، معاون آموزشی و قائم مقامی دانشگاه تهران را در کارنامه دارند. ایشان هم اکنون عضو پیوسته شاخه زیست شناسی گروه علوم پایه فرهنگستان علوم هستند.

دکتر ابراهیم زاده در سال ۱۳۸۰ به عنوان چهره ماندگار کشور معرفی شد. وی برای نگارش کتاب فیزیولوژی گیاهی (بیوشیمی ترکیبات اولیه) برگزیده اولین دوره کتاب سال ایران شد. استاد ابراهیم زاده، تاکنون بیش از ۲۲۰ مقاله علمی و ۹ کتاب تألیف کرده است.

معرفی ویژه مقاله عضو هیأت علمی پردیس علوم توسط انجمن نجوم آمریکا

در یک مطالعه‌ی اخیر که توسط دکتر عباس‌علی صابری از دانشکده‌ی فیزیک پردیس علوم انجام شده است، این موضوع از دیدگاه جدیدی مورد بازبینی قرار گرفته است که منجر به نتایج جالبی شده است که سعی در پاسخ به این مسأله‌ی ریشه‌ای دارد.

دکتر صابری با نداشت توپوگرافی سطح مریخ به مدل تراوش و مقایسه‌ی نتایج آن با تحلیل مشابه بر روی کره‌ی زمین، به شباهت‌های اساسی و غیرمنتظره بین مریخ و زمین دست یافته‌اند. طبق این مطالعه به احتمال زیاد نیمکره‌ی شمالی مریخ پوشیده از اقیانوسی عظیم از آب بوده است که اتفاقاً حدود ۷۱ درصد از سطح کل مریخ را دربر گرفته بوده است؛ دقیقاً شبیه آنچه در زمین اتفاق افتاده است (شکل زیر را ببینید). یکی از مزایای این مطالعه این است که با آرایه‌ی شواهد بسیار، قادر به تعیین سطح آب در گذشته‌های دور بر روی مریخ است که در مطالعات متنوع توسط پژوهشگران دنیا اختلافی از مرتبه‌ی چندین هزارمتر در تخمین سطح آب بر روی مریخ بوده است.

نتایج مطالعات دکتر عباس‌علی صابری، دانشیار دانشکده فیزیک پردیس علوم دانشگاه تهران، مبنی بر شواهدی از یک اقیانوس عظیم بر روی مریخ که در مجله معتبر *The Astrophysical Journal Letters* منتشر شده است، توسط انجمن نجوم آمریکا معرفی و هایلایت شد بر اساس پژوهش‌های صورت گرفته در این کار تحقیقی، عنوان شده است که مریخ شباهت بسیاری با زمین ما دارد. از جمله اینکه هردو الگوی مشابهی از توزیع دوقله‌ای از برآمدگی‌ها و فرورفتگی‌ها را نشان می‌دهند. این مشاهده بر روی زمین نتیجه ایست از وجود آب، و بر روی مریخ و تمایز بارز بین نیم‌کره‌ی شمالی و جنوبی که به «دوگانگی مریخ» معروف است. این دوگانگی به‌صورت توزیع قله‌های مرتفع با حفره‌های عظیم در نیم‌کره‌ی جنوبی، و زمین‌های پست و وسیع در نیم‌کره‌ی شمالی نمود پیدا می‌کند. دلایل ظهور این دوگانگی بر روی مریخ هنوز شناخته‌شده نیست، ولی نظریه‌های متنوعی برای توضیح آن ارائه شده است. یک از این نظریه‌ها بر اساس وجود یک اقیانوس عظیم در میلیاردها سال پیش بر روی مریخ است که تمام وسعت نیم‌کره‌ی شمالی را پوشانده بوده است. بهترین شاهد بر این مدعا، مشاهده‌ی الگوهایی شبیه به رد نوار ساحلی یا رودهای بلندی است که گاه تا هزاران کیلومتر در مرز دو نیم‌کره قابل ردگیری هستند. اما مطالعات بعدی با مشاهده‌ی اختلاف ارتفاع بزرگ از مرتبه‌ی چندین هزارمتر در طول این نوارها، امکان توصیف آن‌ها را به عنوان خطوط ساحلی نامحتمل ساختند. چراکه یک خط ساحلی میبایست بر روی یک سطح هم‌پتانسیل گرانشی باشد و وجود اختلاف ارتفاع زیاد با این فرض در تضاد است. این اختلاف نظرها هم‌چنان بحث داغ مطالعات کنونی بر روی مریخ است.

انتخاب تعدادی از اعضای هیأت علمی

پردیس علوم

در فهرست سرآمدان علمی کشور

فدراسیون سرآمدان علمی ایران سالانه، ۱۰۰ نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه‌های کشور را به عنوان سرآمد علمی انتخاب و به آنها گزنت‌های پژوهشی، آزمایشگاهی و امتیاز جذب محقق پسادکتری اعطا می‌کند.

در پنجمین دوره سرآمدان علمی چهار تن از اعضای محترم هیأت علمی پردیس علوم در فهرست سرآمدان علمی کشور قرار گرفتند و موفق به دریافت جوایز نقدی و گزنت آزمایشگاهی از فدراسیون سرآمدان علمی کشور شده‌اند.

کسب این موفقیت بزرگ و دستاورد را به نامبردگان، پردیس علوم و دانشگاه تهران تبریک می‌گوییم.

دکتر عباس علی صابری - دانشکده فیزیک

دکتر کاظم عزیزی - دانشکده فیزیک

دکتر فرناز جعفرپور - دانشکده شیمی

دکتر علیرضا بدیعی - دانشکده شیمی

امضاء تفاهم نامه همکاری های مشترک

بین اتحادیه انجمن های علوم زیستی ایران و اتحادیه

انجمن های علمی منابع طبیعی و محیط زیست ایران در

پردیس علوم دانشگاه تهران

با حضور جمعی از اعضا هیئت مدیره اتحادیه های انجمن های علوم زیستی ایران (FIRBS) و اتحادیه انجمن های علمی منابع طبیعی و محیط زیست ایران (ISUNE)، در روز دوشنبه ۹۹/۰۶/۰۳ در پردیس علوم دانشگاه تهران، تفاهم نامه همکاری های مشترک بین دو اتحادیه با حفظ فاصله گذاری اجتماعی به امضا روسای دو اتحادیه، آقایان دکتر مهران حبیبی رضائی و دکتر علی سلاجقه رسید. از جمله اهداف عالی انعقاد این تفاهم نامه می توان به شبکه سازی و هم افزایی علمی در حوزه های علوم زیستی، منابع طبیعی و محیط زیست اشاره نمود. در این جلسه حاضران بر ارتقای همکاری های بین انجمن های عضو دو اتحادیه، تعریف اقدامات علمی و ترویجی مشترک، مشارکت در سیاست گذاری های مرتبط با زمینه های تخصصی بویژه تنوع زیستی و نیز همکاری در جهت ارتقای تعاملات بین اتحادیه ها با نهادها و سازمان های ملی، منطقه ای و بین المللی، تاکید ورزیدند. برگزاری جلسات دوره ای و تشکیل کارگروه های تخصصی مشترک از جمله راهکار های تسهیل کننده اهداف مذکور در نظر گرفته شد. لازم به ذکر است دبیرخانه این اتحادیه در پردیس علوم دانشگاه تهران و مرکز تحقیقات بیوشیمی - بیوفیزیک دانشگاه تهران مستقر می باشد.

کسب رتبه اول نشریه علمی دانشجویی دنا در دوازدهمین جشنواره بین المللی حرکت

نشریه دنا یکی از اصلی ترین و فعال ترین انجمن علمی - دانشجویی زیست شناسی دانشگاه تهران است که ارزش و کیفیت خود را از نظر محتوای علمی به عنوان رسالت اصلی خود و طراحی ظاهری به اثبات رسانده و به نوعی بلوغ رسیده است و کسب رتبه های برتر در جشنواره های

ملی و دانشگاهی، شاهدهی بر این موضوع است.

در دوازدهمین جشنواره بین المللی حرکت، نشریه دنا به صاحب امتیازی انجمن علمی دانشجویی زیست شناسی موفق به کسب رتبه اول در علوم پایه گردید.

نشریه دنا همچنین موفق به کسب رتبه اول تولید محتوای دیجیتال علوم پایه گردید.

این موفقیت را به دانشجویان عزیز و پردیس علوم تبریک می گوئیم.

انتخاب دکتر علی طاهری نجف آبادی عضو محترم هیئت علمی دانشکده شیمی پردیس علوم به عنوان پژوهشگر منتخب

در مراسم تقدیر از پژوهشگران برتر استفاده کننده از خدمات شبکه آزمایشگاهی و آزمایشگاه های منتخب عضو این شبکه که با حضور دکتر سورنا ستاری، معاون علمی و فناوری رئیس جمهور برگزار شد، دکتر علی طاهری نجف آبادی، استادیار دانشکده شیمی پردیس علوم دانشگاه تهران به عنوان پژوهشگر منتخب معرفی شد. این موفقیت رابه ایشان و خانواده محترم پردیس علوم تبریک می گوئیم.

دریافت جایزه

COMSTECH Patent Award 2019

توسط خانم دکتر سپیده خوئی

استاد دانشکده شیمی پردیس علوم

خانم دکتر سپیده خوئی، استاد محترم دانشکده شیمی پردیس علوم موفق به کسب جایزه COMSTECH Patent Award ۲۰۱۹ گردیدند. این جایزه از سال ۱۹۹۷ از طرف سازمان همکاری های اسلامی (OIC) هر دو سال یک بار به

افراد برجسته ای که دارای مشارکت قابل توجهی در پیشبرد علم بوده و یا دارای ثبت اختراع هستند اعطا می شود.

پردیس علوم این موفقیت را به این استاد ارجمند، پردیس علوم و خانواده بزرگ دانشگاه تهران تبریک عرض می نماید.

نام گروه فیزیک اتمی و مولکولی دانشکده فیزیک در فهرست مراکز معتبر آموزشی در زمینه اپتیک و فوتونیک قرار گرفت

نام گروه (بخش) فیزیک اتمی و مولکولی دانشکده فیزیک در فهرست مراکز معتبر آموزشی در زمینه اپتیک و فوتونیک در Global Dictionary of of Programs in Optics and Photonics and که بطور مشترک توسط انجمن بین المللی مهندسی و فناوری اپتیک SPIE و انجمن اپتیک آمریکا OSA سالانه منتشر می شود به چاپ رسیده است.

این برای اولین بار است که مؤسسه ای در کشور در این زمینه در این فهرست معتبر معرفی شده است.

تقدیر و تشکر

❖ از زحمات دکتر اکبر چشمی در طول مدت تصدی پست معاونت پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده زمین شناسی پردیس علوم تشکر و قدردانی شد.

تهیه و تنظیم: منیژه علیمردانی
عکس‌ها: احسان آیرملو

انتصابات

- ❖ آقای دکتر پرویز نوروزی عضو هیأت علمی دانشکده شیمی، با حکم رئیس پردیس علوم به مدت سه سال به عنوان معاون پژوهشی مؤسسه الکتروشیمی پردیس علوم منصوب شدند.
- ❖ آقای دکتر وحید توکلی عضو هیأت علمی دانشکده زمین شناسی به مدت سه سال به عنوان معاون پژوهشی و تحصیلات تکمیلی دانشکده زمین شناسی منصوب شدند.
- ❖ حکم مهندس مسعود میرمعصومی عضو هیأت علمی دانشکده زیست شناسی از تاریخ ۹۷/۱۰/۲۲ تا تاریخ ۹۹/۱۰/۲۲ به عنوان مدیر بخش علوم گیاهی تمدید شد.
- ❖ آقای دکتر جواد حامدی عضو هیأت علمی دانشکده زیست شناسی از تاریخ بیست و چهارم تیرماه ۱۳۹۹ به مدت دو سال به عنوان عضو شورای مشورتی جذب دانشکده زیست شناسی منصوب شدند.

ارتقاء علمی

- ❖ آقای دکتر مجید سلیمانی عضو هیأت علمی دانشکده ریاضی، آمار و علوم کامپیوتر به مرتبه استادی ارتقاء یافتند.
- ❖ آقای دکتر ابراهیم کیان مهر عضو هیأت علمی دانشکده شیمی به مرتبه استادی ارتقاء یافتند.
- ❖ آقای دکتر حمید مقیمی عضو هیأت علمی دانشکده زیست شناسی به مرتبه دانشیاری ارتقاء یافتند.
- ❖ آقای دکتر خسرو حسنی عضو هیأت علمی دانشکده فیزیک به مرتبه دانشیاری ارتقاء یافتند.